

Dit zijn geen perfins!

(Ir. P.J.M. Boes, uit: Perfinpost nr. 82, september 2007)

Bij een ruil van een partijje perfins kreeg ik een Belgische pakketkaart aangeboden. Het bleek een interessante pakketkaart te zijn die om een nadere bestudering vroeg.

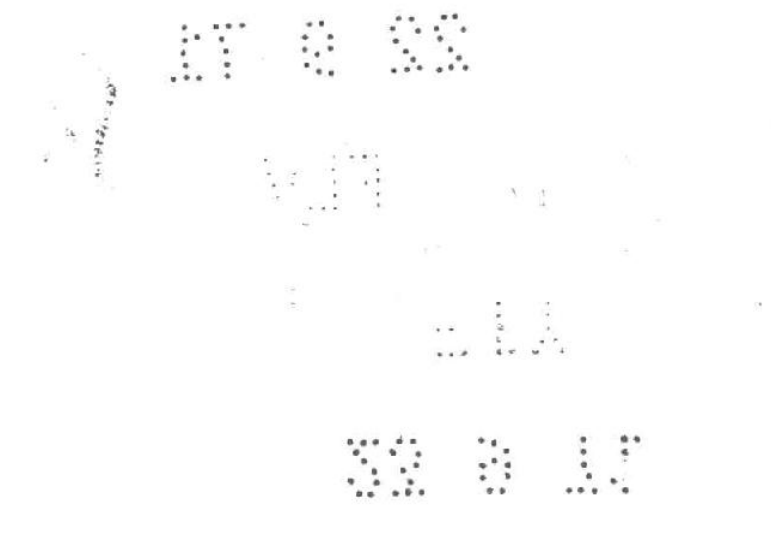
Dit was een kleine kaart, die - voor zover mij bekend- afwijkt van de gebruikelijke vrachtbrieven. Er was een reclame op de kaart gedrukt van "Chocolaterie JACQUES SA-NV, 4700 Eupen"
Zie figuur 1.

Figuur 1. De voorzijde van een Belgische pakketkaart uit Eupen

Verder was het bekende teken van de Belgische Spoorwegen- de letter B in een ovaal- terug gebracht tot alleen de letter B. Is dit een aangepaste, gesponsorde of een prive uitgave?

De zegel is een postcolli-zegel van 42 Bef (SP 409) en deze is afgestempeld in Eupen op 21-IX-71 15.
Figuur 2.

Figuur 2. Achterzijde pakketkaart met de datumperforaties en lettercodes

Het opmerkelijke is dat er ook twee datumperforaties op voorkomen met er onder een lettercombinatie en wel: 22-9-71 met de letters FLV en 23-9-71 en FTY.

Er ontbreken een paar gaatjes in de laatste lettercombinatie. Maar het lijkt een goede gok te zijn. De laatste datumperforatie is door het zegel geponst. Op deze wijze kunnen dus zegels ontstaan, die door de lettercombinatie *lijken* op firmaperforaties maar het in feite niet zijn.

De combinatie van de letters FLV is als een firmaperforatie opgenomen in de catalogus "Perfins van België" [1]

F 61	FLV	8 7 9 + datum
	1970		Florenville

In de catalogus worden nog een aantal perfins genoemd die qua uiterlijk lijken op deze FLV-perforatie.

In de inleiding van de catalogus [1] is onder het hoofd: "Vrachtbrieven / Postpakketkaarten van de Spoorwegen" een voorbeeld van een pakketkaart opgenomen met een gelijksoortige datumperforatie én een geponste lettercombinatie. De datum is 19-11-73 en de letters zijn FBM. Dat alle drie de perforaties met de letter F beginnen is opvallend. De letters FLV leveren dan de mogelijkheid van Florenville als stationsnaam en FTY zou dan bijvoorbeeld Fontenoy kunnen zijn. De route die het pakketje dan afgelegd zou hebben, is niet logisch. Eerst van Eupen helmaal naar het zuiden tot aan de grens van Frankrijk en dan naar Fontenoy of Fonteny om in de buurt van het dorp Velaines te komen waar de geadresseerde woont. Velaines ligt NO van Tournai, in de richting van Ronse. Er was een flinke dosis wantrouwen of dit de juiste weg was.

Een opmerking in de inleiding van de catalogus "Perfins van België" is het vermelden waard. Hierin wordt gesteld dat de lettercombinaties wel eens de telegraafcodes van stations zouden kunnen zijn. Dat levert dan voor FLV : Florenville op.

De franc viel echter door een artikel van Rene Hillesum in Filatelie. Het ging over de Nederlandse postpakketkaarten met een rood stempel: AUTO-FN en AUTO-FN BT. Een verwijzing naar een site van Paul Kevers op internet was de sleutel voor de oplossing. De telegraafcodes stammen uiteraard uit de tijd dat het verzenden van berichten tussen de stations via de morse-telegaaf plaats vonden. Later zijn deze codes gehandhaafd. De invloed van de Franse taal is goed merkbaar. Belangrijk is nu dat de eerste letter verband houdt met de spoorlijnen. De stationscodes beginnen met de letter: F, G, L, M, N, en R, *noot 1) De bulk (40% of meer) begint met de letter F, de aanduiding voor stations van de Staatsspoorwegen. Maar op de regels zijn er ook heel veel uitzonderingen Ook hier blijkt weer dat systematisch en logisch coderen uitermate moeilijk is en ook dat een codering maar een beperkte levensduur heeft.

Indien we met dit gegeven naar de hierboven genoemde lettercodes kijken dan worden de stationsnamen:

F 18	FBM	oude code van Brussel-Zuid (Bruxelles-Midi) en werd FBMZ
F 61	FLV	Leuven
	FTY	Tournai

En dan nog enkele perforaties uit de catalogus [1]

F 49	FHR	Herbestal
F 53	FHS	Hasselt
F 68	FMS	Mons
F 78	FRL	Roeselare
M 62	MS	Sterpenich

Nu terug naar de pakketkaart. Het dorpje Velaines is de eindbestemming van het pakketje en dan is de route Eupen via Leuven naar Tournai een heel logische verbinding.

Er zijn over de hier bovengenoemde stationscodes nog een paar opmerkingen te maken. Het lettertype is gelijk en de hoogte is 8 mm. De kwaliteit van de geponste gaatjes in de letters is matig en het gat is voor een deel dicht gedrukt. De ponspenntjes zouden wel eens een grote slijtage kunnen hebben. De gaatjes van de datumperforatie zijn groter en mooi rond en glad gesneden, en hebben maar weinig papierrafels. Wie kent een dergelijke ponseenheid of tang die voor de pakketpost is gebruikt?

Samenvattend kan worden gesteld dat de perforaties FLV, FTY en FBM en mogelijk ook de andere codes[1] geen perfins zijn. Het zijn datumpertoraties in combinatie met een stationscode en zullen voornamelijk voorkomen in trein - en pakketzegels. In de catalogus van perfins zouden deze stationsperforaties in een aparte groep of appendix opgenomen kunnen worden.

© Ir.P.J.M.Boes

*** noten**

- 1) F stations van de Staatsspoorwegen
- G stations behorende tot de kleine prive-maatschappijen
- L Stations van de "Grande Compagnie du Luxembourg" (lijnen Brussel-Luxemburg, Marloie-Liege, Libramont-Bastogne en Aubange-Athus) en van enkele kleine maatschappijen. ·
- M "Grand Central Belge"
- N "Nord Belge" (lijnen Liege-Namur-Givet, Charleroi-Erquelines en Mons-Quevy)
- R gebruikt van af 1919 voor de stations van de Oostkantons (Cantons Redimes), die voordien tot de Pruisische Staatsspoorwegen behoorden en na de oorlog bij België werden gevoegd.

Bronnen

- [1] Perfins van België; Ir. Ruud Hammink en Jac.M. van der Hoorn uitgegeven door Perfin Club Nederland
- [2] Uit de trein in de auto. Lezers kunnen een raadsel oplossen. René Hillesum, Filatelie 2006-4, pg 250-251
- [3] Opmerkelijke respons: Auto kreeg vleugels. René Hillesum, Filatelie 2007-2